

Omaishoitajan vapaat 2022

Alle 65-vuotiaat omaishoitoasiakkaat,

Lohjan kaupungin Vammaispalvelut

Omaishoitajan lakisääteisen vapaa-ajan määräytyminen ja käyttö Lohjan kaupungissa

Omaishoitolain 4 §:n mukaan omaishoitajalla on oikeus pitää vapaata 2-3 vuorokautta kalenterikuukautta kohti. Vapaavuorokausien määrä on määritelty omaishoitosopimuksessa. Omaishoitajalla on oikeus pitää vapaata kolme (3) vuorokautta sellaista kalenterikuukautta kohti, jonka aikana hän on yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin sidottu hoitoon ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin.

Lakisäteisen vapaan pitäminen ei vähennä hoitopalkkion määrää.

Omaishoitajalla on mahdollisuus pitää vapaapäivät säännöllisesti kuukausittain tai vaihtoehtoisesti hän voi myös säästää vapaapäiviään ja pitää vapaan pidemmässä jaksossa. Omaishoidon tuen vapaapäivät tulee käyttää saman kalenterivuoden aikana sitä mukaa kuin niitä kertyy, tai viimeistään seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

Omaishoitajan vapaata sovittaessa pohditaan yksilöllisesti omaishoidettavan ja omaishoitajan tilanteeseen soveltuva omaishoitoa korvaava hoidon muoto. Kaupunki kuitenkin viime kädessä päättää siitä, millä tavoin omaishoitajan vapaan aikainen hoito järjestetään. Vapaapäivät voidaan toteuttaa myös vuorokautta lyhyempinä jaksoina.

Omaishoitoa korvaavan hoidon järjestämisvaihtoehdot vammaispalveluissa ovat:

1. Sijaishoitaja toimeksiantosopimuksella

Omaishoitajan vapaa voidaan järjestää sijaishoitajan avulla. Silloin tehtävään soveltuvan, omaishoitajan valitseman luotetun henkilön kanssa tehdään toimeksiantosopimus. Sijaishoitajan tulee olla täysi-ikäinen. Sijaishoitajana voi toimia perheen sukulainen, tuttava tai muu soveltuva henkilö. Sijaishoitajan ei tarvitse olla hoidettavan omainen. Sijaishoitajan terveyden ja toimintakyvyn on vastattava omaishoidon asettamia vaatimuksia. Sijaishoitajan kanssa tehdään toimeksiantosopimus (ei työsuhde). Sopimuksella sijaishoitaja sitoutuu huolehtimaan vakituisen omaishoitajan vapaan aikaisesta hoidosta. Omaishoitaja perehdyttää sijaishoitajan tehtäviinsä. Alle 18-vuotiasta hoitavaa henkilöä voidaan pyytää esittämään rikosrekisteriote. Sijaishoitajan hoitopalkkio on 71,87 euroa/ vuorokausi

(vuonna 2022), palkkio on veronalaista tuloa ja maksetaan raportoinnin perusteella jälkikäteen.

2. Lyhytaikainen perhehoito

Lapsille ja nuorille vaihtoehtona on lyhytaikainen perhehoito. Lyhytaikainen perhehoito toteutuu pääsääntöisesti kaupungin kanssa sopimussuhteessa olevien perhehoitajien yksityiskodeissa. Perhehoitajat ovat käyneet valmennuksen. Perhehoidossa sama, tuttu aikuinen hoitaa lasta/ nuorta. Perhehoidossa lapsi/ nuori saa hoivaa ja huolenpitoa kodikkaassa ympäristössä ympärivuorokautisesti, kuten perheenjäsen. Perhehoitajalla on usein myös muita lapsia tai nuoria hoidossa. Perhehoitajalla käydään tutustumassa ennen hoidon aloittamista. Perhehoito sopii lapsille/nuorille, jotka eivät tarvitse öisin ylimääräistä hoivaa. Lyhytaikaisen perhehoidon omavastuuhinta omaishoitajan vapaapäiviltä on 11,60 euroa/vrk (v. 2022).

3. Palveluseteli kotiin ostettavaan palveluun

Omaishoitajan toiveesta vapaapäivät voidaan muuttaa palveluseteliksi (140€/ vrk). Palveluseteli on kunnan myöntämä sitoumus palveluntuottajalle, jolla asiakas voi hankkia omaishoitajan vapaan aikaista hoitoa kotiin kunnan hyväksymiltä yksityisiltä palveluntuottajilta. Yhden vuorokauden vapaata vastaa 140 euron palveluseteli eli kuukausittain kertyvää kolmen vuorokauden vapaata vastaa 420 euroa suuruinen palveluseteli, jolla voi ostaa palvelua. Palveluntuottajan voi valita Lohjan kaupungin hyväksymistä palveluntuottajista. Lista löytyy myös <https://parastapalvelua.fi>. Palvelua ei ole tarkoitettu pääsääntöisesti yön yli kestävään hoitoon. Lasten ja nuorten kohdalla palvelu voi olla myös ammatillista tukihenkilötoimintaa. Kotiin tuotetuista palveluista ei peritä omavastuuhintaa asiakkaalta.

4. Lyhytaikainen hoito asumisyksikössä

Lyhytaikaishoito (ns. tilapäishoito tai intervallihoito) on pääasiassa yön yli kestävä, ympärivuorokautista hoitoa asumisyksikössä lapsille, nuorille että aikuisille. Jaksot varataan yleensä etukäteen ja jakson pituudesta voi sopia hoitoyksikön kanssa. Kyseessä voi olla esim. Eteva/ kehitysvammaisten asumispalvelu. Joissain yksiköissä on mahdollisuus myös niin sanottuun tuntihoitoon.

Aikuisilla omaishoitajan pyynnöstä vapaapäivät voidaan myös muuttaa palveluseteliksi ja hoitajakset järjestää tietyissä kaupungin hyväksymissä yksityisissä hoivakodeissa. Palvelusetelin arvo on 140 euroa vuorokaudessa eli kuukausittain kertyvää kolmen vuorokauden vapaata vastaa 420 euroa suuruinen palveluseteli. Palvelusetelin puitteissa omaishoitajat voivat sopia hoitajaksoista valitun palveluntuottajan kanssa suoraan. Lyhytaikaisen asumispalvelun omavastuuhinta omaishoitajan vapaapäiviltä on 11,60 euroa/vrk (v. 2022).

5. Vaihtoehtoinen vapaan järjestämistapa

Omaishoidon vapaan vaihtoehtoinen käyttö vakiintuu vapaan järjestämistavaksi 1.5.2020 alkaen. Omaishoitaja voi vaihtaa yhden vapaavuorokauden enimmällään 125€/ kk arvoiseen maksusitoumukseen, jolla voi hankkia omaishoitajan jaksamista tukevia palveluja Lohjan kaupungin hyväksymiltä palveluntuottajilta (mm. siivouspalvelut, liikunta- ja kulttuuripalvelut, kosmetologi- ja kampaamopalvelut, laillistettu hierontapalvelu). Maksusitoumus 125€ vastaa yhtä (1) vapaavuorokautta. Saldo 125€ kk on voimassa vain kuukauden ajan. Saldoa ei voi säästää tai siirtää seuraavalle kuukaudelle. Omaishoitajalla tulee olla maksusitoumus ennen palvelun alkamista. Omaishoitaja voi käyttää vain yhtä palveluntuottajaa kuukauden aikana. Omaishoitaja voi pyytää toivomaansa palveluntuottajaa/ yritystä hakeutumaan palveluntuottajaksi. Listan hyväksytyistä palveluntuottajista saa omaishoidon koordinaattorilta.

Asiakasmaksu:

Asiakasmaksu on 11,60 euroa/ vuorokaudelta (v. 2022). Asiakasmaksu peritään perhehoidosta, asumispalveluyksikössä ja laitoshoidossa. Asiakasmaksu on omaishoitajan vapaan aikaisen ja omaishoitajan työtä korvaavasta palvelusta (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta 387/2008, 6 b §). Vapaan järjestämistavasta riippuen asiakasmaksun voi laskuttaa Lohjan kaupunki tai palveluntuottaja. Kotiin annetuista palveluista ei ole veloitettu asiakasmaksua.

Asiakas voi omakustanteisesti ostaa myös lisäpalvelua. Sen osalta asiakkaan on mahdollista hakea kotitalousvähennystä. Tarkemmat tiedot: www.vero.fi

Omaishoitajan vapaa-ajan seuranta, lisätiedot ja sopimukset omaishoidon työntekijöiden kautta:

Lohjan kaupunki/ Vammaispalvelut

omaishoidon koordinaattori Jukka Joosela

p. 044-374 3344

jukka.joosela@lohja.fi

Kaupungintalo Monkola

PL 71/ käyntiosoite Karstuntie 4,

08101 Lohja

Ikääntyneiden palvelut (hoidettava yli 65v.): 044 369 1122 / 044 369 1224